

FI A DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA BABE -BOLYAI, CLUJ-NAPOCA
1.2 Facultatea	TEOLOGIE ORTODOX
1.3 Departamentul	TEOLOGIE ORTODOX
1.4 Domeniul de studii	TEOLOGIE (interdisciplinar cu domeniul Psihologie)
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Specializare/Programul de studiu	CONSILIERE PASTORAL I ASISTEN PSIHO-SOCIAL

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	PATIMILE DEVENITE O A DOUA NATUR PENTRU OMUL SECOLULUI XXI. DIAGNOZ I TERAPIE DUHOVNICEASC						
2.2 Titularul activităților de curs	(IPS) Prof. Univ. Dr. Ioan (Andrei) Andreicuț						
2.3 Titularul activităților de seminar	(IPS) Prof. Univ. Dr. Ioan (Andrei) Andreicuț						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	IV	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	36	Din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	12
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					44
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					60
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități					1
3.7 Total ore studiu individual		139			
3.8 Total ore pe semestru		175			
3.9 Numărul de credite		7			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul.
4.2 de competențe	• Nu este cazul.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	• Sală dotată cu videoproiector, sistem de sonorizare pentru audiții și laptop
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	• Sală dotată cu videoproiector, sistem de sonorizare pentru audiții și laptop

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • For a de a crea și impune în spațiul public a unei viziuni sensibile, dinamice și coerente despre Dumnezeu, lume și mecanismele societății contemporane; • Competența de suport al duhovnicilor al oamenilor aflați în criză sufletească sau în derută existențială; • Competența de a forma duhovnicește pe membrii diverselor comunități sociale (parohia, școala, centre sociale, și alte tipuri de comunități); • Capacitatea de a lectura și a discerne din punct de vedere spiritual problemele cu care se confruntă societatea contemporană și a oferi soluții viabile și de durată; • Competența de a identifica mecanismele de fortificare a dorinței oamenilor de a-și schimba în bine viața, de a adera la autenticele valori, de a-și remodela destinul în funcție de principiile constructive ale spiritualității creștine; • Competența de a-și exercisa pe credincioși în slujirea semenilor, în viața de comuniune și în mîrturia creștină (slujirea socială); • Capacitatea de a identifica valorile spirituale și sociale inspirate de atitudinea ecumenică a Bisericii creștine.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Formarea capacităților și a atitudinilor de investigare a realităților spirituale concrete ale lumii de astăzi și contactul cu științele formativ-educative: psihologia, pedagogia, sociologia; • Capacitatea de a dialoga coerent și generos cu științele umane complementare: antropologia teologică și tehnicile de <i>counseling</i>. • Formarea unei atitudini epistemice deschise și curajoase în universul existenței duhovnicești.

7. Obiectivele disciplinei (reie îndin grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Studiarea experienței spirituale ca și conținut al Teologiei prin aprofundarea unor teme de Teologie Spirituală Fundamentală prin intermediul unor texte propuse, care vizează maturizarea capacității de evaluare critică a diverselor „teologii” ale experiențelor creștine în scopul exercitării unui discernământ spiritual echilibrat.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Plasarea Teologiei spirituale în spațiul teologiei academice (inter/intradisciplinaritate); • Prezentarea unor noțiuni de metodologie teologică cu un accent pe aspectele specifice teologiei spirituale pentru dobândirea unor aptitudini necesare cercetării în câmpul teologiei spirituale; • Prezentarea unor teme de teologie fundamentală cu scopul de a favoriza dezvoltarea capacității de valorizare critică a teologiei experiențelor spirituale (discernământ pastoral și spiritual); • Prezentarea unor personaje reprezentative din câmpul teologiei spirituale, urmat de analiza unor pasaje de teologie spirituală.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
8.1.1 Patimile și patimile – patologia omului căzut (patogenia, semiologia și nosografia patimilor)	<ul style="list-style-type: none"> • Lecții frontale; • Analiza de texte; • Dezbateri. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza pe texte patristice și literare. • Vizionarea de filme duhovnicești. • Colocviu pe teme spirituale.
8.1.2 Patimi dominante astăzi – trupul și banul	<ul style="list-style-type: none"> • Lecții frontale; • Analiza de texte; • Dezbateri. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza pe texte patristice și literare. • Vizionarea de filme duhovnicești.

		<ul style="list-style-type: none"> • Colocviu pe teme spirituale.
8.1.3 Poc înța – mijlocul de t m duire al patimilor	<ul style="list-style-type: none"> • Lecții frontale; • Analiza de texte; • Dezbateri. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza pe texte patristice i literare. • Vizionarea de filme duhovnice ti. • Colocviu pe teme spirituale.
8.1.4 Duhovnicul – artizanul poc înței	<ul style="list-style-type: none"> • Lecții frontale; • Analiza de texte; • Dezbateri. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza pe texte patristice i literare. • Vizionarea de filme duhovnice ti. • Colocviu pe teme spirituale.
8.1.5 R stignire i unire cu Hristos – Ascetica i mistica	<ul style="list-style-type: none"> • Lecții frontale; • Analiza de texte; • Dezbateri. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza pe texte patristice i literare. • Vizionarea de filme duhovnice ti. • Colocviu pe teme spirituale.
8.1.6 Poc înța ne pregătește pentru ospățul credinței	<ul style="list-style-type: none"> • Lecții frontale; • Analiza de texte; • Dezbateri. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza pe texte patristice i literare. • Vizionarea de filme duhovnice ti. • Colocviu pe teme spirituale.
8.1.7 Hristos este ținta preocupărilor spirituale	<ul style="list-style-type: none"> • Lecții frontale; • Analiza de texte; • Dezbateri. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza pe texte patristice i literare. • Vizionarea de filme duhovnice ti. • Colocviu pe teme spirituale.
8.1.8 Colecția filocalică – m rturie a felului cum se poate omul cur ța, lumina și desăvârși, adică cum se poate uni cu Hristos	<ul style="list-style-type: none"> • Lecții frontale; • Analiza de texte; • Dezbateri. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza pe texte patristice i literare. • Vizionarea de filme duhovnice ti. • Colocviu pe teme spirituale.
8.1.9 Filocalia românească și influența ei binefăcătoare asupra vieții duhovnicești din țara noastră	<ul style="list-style-type: none"> • Lecții frontale; • Analiza de texte; • Dezbateri. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza pe texte patristice i literare. • Vizionarea de filme duhovnice ti. • Colocviu pe teme spirituale.
8.1.10 Spiritualitatea athonit și influența ei binef c toare asupra vieții spirituale a lumii – Sfântul SiluanAthonitul	<ul style="list-style-type: none"> • Lecții frontale; • Analiza de texte; • Dezbateri. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza pe texte patristice i literare. • Vizionarea de filme duhovnice ti. • Colocviu pe teme spirituale.
8.1.11 P rinți duhovnicești contemporani din lumea ortodox	<ul style="list-style-type: none"> • Lecții frontale; • Analiza de texte; • Dezbateri. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza pe texte patristice i literare. • Vizionarea de filme duhovnice ti. • Colocviu pe teme spirituale.
8.1.12 P rinți duhovnicești din spațiul românesc	<ul style="list-style-type: none"> • Lecții frontale; • Analiza de 	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza pe texte patristice i literare.

	<ul style="list-style-type: none"> • texte; • Dezbateri. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vizionarea de filme duhovnice ti. • Colocviu pe teme spirituale.
8.1.13 Spiritualitatea rural i spiritualitatea urban	<ul style="list-style-type: none"> • Lecții frontale; • Analiza de texte; • Dezbateri. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza pe texte patristice i literare. • Vizionarea de filme duhovnice ti. • Colocviu pe teme spirituale.
8.1.14 Spiritualitatea secolului XXI. Provoc ri și soluții	<ul style="list-style-type: none"> • Lecții frontale; • Analiza de texte; • Dezbateri. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza pe texte patristice i literare. • Vizionarea de filme duhovnice ti. • Colocviu pe teme spirituale.

Bibliografie

- Andrei, Episcopul Alba Iuliei, *Spovedanie i comuniune*, Reîntregirea, Alba Iulia, 1998.
- Idem, *Dinamica desp timirii*, Reîntregirea, Alba Iulia, 2001.
- Agapie Criteanul, *Mântuirea p c to ilor*, Bucure ti, 1939.
- Alfons Rodriguez, *Calea des vâr irii cre tine ti*, vol. IV, Oradea, 1936.
- Arseniev Nicholas, *Misticism and the Eastern Church*, New York: St. Vladimir Seminary Press, 1979.
- Fericitul Augustin, *Confessiones*, P.S.B. 64, Bucure ti, 1985.
- B diliță, Cristian, *Pe viu despre P rinții Bisericii*, Humanitas, Bucure ti, 2003.
- Bunge, Gabriel, *Practica rug ciunii personale dup Sfin ii P rin i sau „Comoara in vase de lut”*, ed. a II-a, trad. i cuvânt înainte diac. Ioan I. Ic jr, Deisis, Sibiu, 2001.
- Idem *P rintele duhovnicesc i gnoza cre tin dup avva Evagrie Ponticul*, studii M. O’Laughlin, trad. diac. Ioan I. Ic jr, Deisis, Sibiu, 2000.
- Cabasila, Nicolae, *Despre via a lui Hristos*, Editura Arhiepiscopiei Bucure tilor, 1989.
- Crainic, Nichifor, *Sfin enia – implinirea umanului*, Trinitas, Ia i, 1993.
- Idem, *Nostalgia paradisului*, edi ie cu un studiu introductiv de Dumitru St niloae, postfa i note de Magda Ursache i Petru Ursache, fi bibliografic de Alexandru Cojan, Moldova, Ia i, 1994.
- Evdokimov, Paul, *Cunoa terea lui Dumnezeu in tradi ia r s ritean*, trad. pr. V. R duc , Christiana, Bucure ti, 1995.
- Felea, Ilarion, *Religia iubirii*, Arad, 1946.
- *Filocalia sfin telor nevoi te ale desăvârșirii* (vol. 1-12).
- Golitzin, Alexander, *Mistagogia – experien a lui Dumnezeu in Ortodoxie*, Deisis, Sibiu, 1998.
- Sfântul Grigorie de Nyssa, *Via a lui Moise*, PSB 29, Bucure ti, 1982.
- Hausherr, Irénée, *Paternitatea i indrumarea duhovniceasc in R s ritul cre tin*, Deisis, Sibiu, 1999.
- Lossky, Vladimir, *Dup chipul i asem narea lui Dumnezeu*, Humanitas, Bucure ti, 1998.
- Idem, *Vederea lui Dumnezeu*, Deisis, Sibiu, 1995.
- Idem, *Teologia mistic a Bisericii de R s rit*, Anastasia, Bucure ti, 1992.
- Mantzaridis, Georgios, *Morala Cre tin*, Vol. II, Bizantin , Bucure ti, 2006.
- Meyendorff, Jean, *Sfântul Grigorie Palamas i mistica ortodox*, Enciclopedic , Bucure ti, 1995.
- Mladin, Mit. Nicolae; Bucevshi, Orest; Pavel, Constantin; Todoran, Izidor, *Teologia moral ortodox*, vol. I, EIBMBOR, Bucure ti, 1979.
- *Patericul egiptean*, Alba Iulia, 1990.
- *Patericul Lavrei Pecerska*, Anastasia, Bucure ti, 1995.
- *Matericul*, Editura Anastasia, 1995.
- *Patericul Athonit*, Editura Anastasia, 1995.
- Špidlik, Tomaš, *Spiritualitatea R s ritului cre tin. I. Manual sistematic*, Deisis, Sibiu, 1997.
- Idem, *Spiritualitatea R s ritului cre tin. II. Rug ciunea*, Deisis, Sibiu, 1998.
- Idem, *Spiritualitatea R s ritului cre tin. III. Monahismul*, Deisis, Sibiu, 2000.
- Idem, *Spiritualitatea R s ritului cre tin. IV. Omul i destinul s u in filosofia religioas rus*, Deisis, Sibiu, 2002.
- Idem, *Marii mistici ru i*, ed. Episcopiei Dun rii de Jos, Gala i, 1997.
- Idem, *Izvoarele luminii. Tratat de spiritualitate*, ed. a II-a, Ars Longa, Ia i, 2001.
- St niloae, Dumitru, *Chipul nemuritor al lui Dumnezeu*, vol. I-II, Cristal, Bucure ti, 1995.
- Idem, *Ascetica i mistica*, Casa C r ii de tiin , Cluj, 1993.
- Idem, *Iisus Hristos sau restaurarea omului*, Omniscop, Craiova, 1993
- Idem, *Rug ciunea lui Iisus i experien a Duhului Sfânt*, Deisis, Sibiu, 1995.
- Idem, *Spiritualitatea ortodox . Ascetica i mistica*, EIBMBOR, Bucure ti, 1992.

- *Idem, Iisus Hristos, Lumina lumii și îndumnezeirea omului*, Anastasia, 1993.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Teologia spirituală în învățământul teologic academic.	<ul style="list-style-type: none"> • Lecții frontale și seminariale; 	Obiective:
Metodologia de cercetare în teologia spirituală – instrumentele necesare pentru studiul teologiei spirituale.		<ul style="list-style-type: none"> • Plasarea Teologiei spirituale în spațiul teologiei academice (inter/intradisciplinaritate);
Teme de teologie spirituală fundamentală.	<ul style="list-style-type: none"> • Analiză de texte spirituale din literatura ascetică și literatura universală. 	<ul style="list-style-type: none"> • Prezentarea unor noțiuni de metodologie teologică cu un accent pe aspectele specifice teologiei spirituale pentru dobândirea unor aptitudini necesare cercetării în câmpul teologiei spirituale;
Teme propuse: <ol style="list-style-type: none"> 1. Teologia spirituală în învățământul academic contemporan; 2. Ideea de patimă în literatura ascetică; 3. Patima fumatului, alcoolului și sexului; 4. Părinții Paisie Olaru și Părinții Paisie Aghioritul; 5. Granița dintre strictul necesar și lăcomia de avere; 6. Inechitatea socială și milostenia creștină; 7. Mari duhovnici din literatura dostoievskiană; 8. Puterea „seducătoare” a ortodoxiei într-o lume secularizată; 9. Răsfângerea preocupărilor spirituale ale Părintelui Rafail Noica în viața duhovnicească a românilor; 10. Nuanțe ale vieții duhovnicești la Părintele Cleopa Ilie și Arsenie Papacioc în cadrul aceleiași spiritualități; 11. Discernământul spiritual și consilierea psihologică; 12. Spiritualitatea Ortodoxă și spiritualitatea orientală în societatea contemporană; 13. Spiritualitatea creștină și formarea spirituală în secolul XXI; 14. Spiritualitatea creștină și spiritualitățile profane. 		<ul style="list-style-type: none"> • Prezentarea unor teme de teologie fundamentală cu scopul de a favoriza dezvoltarea capacității de valorizare critică a teologiei experiențelor spirituale (discernământ pastoral și spiritual); • Prezentarea unor autori din literatura ascetică și universală și analizarea unor texte reprezentative pentru teologia spirituală fundamentală.

Bibliografie

Lucrări de referință

- IPS Andrei, *Dinamica despătimirii. Spiritualitate creștină*, Alba Iulia, Reîntregirea, 2001.
- Idem, *Spiritualitate creștină pe înțelesul tuturor*, Alba Iulia, Reîntregirea, 2002.
- Crainic, Nichifor, *Cursurile de Mistică*, Sibiu, Deisis, 2010.
- Mladin, IPS Nicolae, *Prelegeri de mistică ortodoxă*, Tg. Mureș, Veritas, 1996.
- Stăniloae, Dumitru, *Ascetismul și mistica Bisericii Ortodoxe*, București, IBMBOR, 2002.
- Špidlík, Thomáš, *Spiritualitatea Răscritului creștin. I Manual sistematic*, Sibiu, Deisis, 1997.

Lucrări secundare

- Golitzin, Alexander, *Mistagogia – experiența lui Dumnezeu în Ortodoxie*, Sibiu, Deisis, 1998.
- Larchet, Jean-Claude, *Terapeutică bolilor spirituale*, București, Sophia, 2001.
- Lossky, Vladimir, *Teologia Mistică a Bisericii de Răscrit*, București, Anastasia, 1992.
- Idem, *Vederea lui Dumnezeu*, Sibiu, Deisis, 1995.
- Ware, PS Kallistos, *Împărăția lui Dumnezeu*, București, Christiana, 1996.

Bibliografie străină

- Borriello, Luigi (ed.), *Nuovodizionario di spiritualità*, Vatican, Libreria Editrice Vaticana, 2003.
- De Fiore, Stefano; Goffi, Tullio (ed.), *Nuovodizionario di spiritualità*, Roma, Paoline, 1997.
- Goffi, Tullio; Secondin, Bruno, *Corso di spiritualità: esperienza, sistematica, proiezioni*, Brescia, Queriniana, 1989.
- Goffi, Tullio; Secondin, Bruno, *Problemi e prospettive di spiritualità*, Brescia, Queriniana, 1983.
- Poli G. Franco; Crespi, Piero, *Lineamenti di storia della spiritualità e della vita cristiana*, 3 vol., Roma, Dehoniane, 1998-2000.
- Waaijman Kees, *The spirituality. Forms, foundations, methods*, Leuven, Peeters, 2002.

9. Coroborarea con înțelesurilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Analiza textelor spirituale are în vedere identificarea posibilelor „fracturi” dintre real și ideal și identificarea urgențelor pastorale;
- Centrul Eparhial angajator își face constant cunoscute exigențele, prin intermediul și grație cooptării cadrelor didactice la examenele pentru ocuparea posturilor vacante de „parohi”;

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota final
10.4 Curs	Exprimarea cursiv , coerent , fluid , elegant , rafinat ;	(O.) Examinare oral	20%
	Scrierea corect , fragede li gramaticale, lizibil ;	(S.) Examinare scris	46%
10.5 Seminar/laborator	Inteligent în interpretarea textelor spirituale;	(P.) Practic : lectur texte; referate;	15%
	Virtuozitate și maiestruitate în gândire, vehicularea cu lejeritate a termenilor tehnici;	Conversa ia, expunerea oral , examen scris;	18%
10.6 Standard minim de performan			
<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea teoretică a jumătate din materialul predat și analizat la cursuri și seminarii asigură studentului nota de promovare. • Prezență la cursuri și seminarii – 50%. 			

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....